

56. Poděbradské dny poezie

Festivalové noviny | čtvrtek 19. dubna

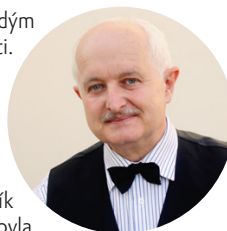
Máme tu další Poděbradské dny poezie. Už padesáté šesté! A opět budou mladé, i když bardů krásného slova přijede i letos dost. Převažují v účasti budou mít opět studenti hereckých škol z Čech, Moravy a Slovenska, ať již v cyklu VIZITKY, nebo v soutěži jednotlivců – Fóru přednesu poezie a prózy. Snažíme se letos o oživení našeho tradičního festivalu uměleckého přednesu: jednak happeningem k počtům S. K. Neumanna, jehož jméno festival nesl dříve, a také pokusem o video-reflexi dění na našem poetickém setkání, kterou zúročíme v závěrečném Koncertu laureátů. Vzpomeneme letos i jednoho ze zakladatelů a propagátorů, jakož i zachránců poděbradského festivalu krásného slova – Vladimíra Justlu, literárního vědce a teatrologa, vynikajícího editora, dlouholetého šéfa poetické vinárny Viola, režiséra, porotce, znalce a podporovatele umění přednesu. Těšíme se z přízně města Poděbrady v čele s panem starostou Ladislavem Langrem, děkujeme všem pracovníkům Městského kulturního centra za spolupráci při přípravě a Herecké asociaci za podporu a záštitu. Soutěžícím přejeme hodně úspěchů, umělcům skvělé výkony a všem divákům dobrou náladu a potěšení s krásným slovem. Ať se letošní Poděbradské dny opět vydaří!

Marta Hrachovinová,
předsedkyně spolku SLOVO a HLAS

Každý člověk, každým dnem a každým svým skutkem míří k budoucnosti.

Také zakladatelé poděbradského festivalu uměleckého přednesu mířili k budoucnosti. A protože už šesté desetiletí se v Poděbradech nepřetržitě s poezií setkáváme, jsem přesvědčený, že ona pěšina, tu přecházející v dlážděný chodník a jindy zužující se v mlatovou stezku, byla založena velmi dobře. Četné otisky bot jsou dokladem, že pod stejným azimutem se stále vydávají další generace interpretů. Moc bych si přál, aby to byla cesta, která kultivuje nejen umělce, ale zejména diváky. Potíž je však v tom, že ti, co by nejvíc potřebovali kultivovat, do hlediště sami netrefí. Přitom je to právě kultura, která mění primitivního člověka v lidskou bytost. Jenže dneska jsou díla velkých umělců nahrazována knihami o marketingu s tvrzením, že základní hodnotou života je hrubý domácí produkt. Proto jsem rád za každé inspirativní setkání s lidmi, kteří pochopili, že je třeba být svíčkou, která září do tmy odcizení, případně zrcadlem, které odráží falešné reflektory. Vítejte v Poděbradech.

Ladislav Langr,
starosta města Poděbrady

Takový byl Vladimír Justl...

O Vladimíru Justlovi bych nejraději napsal mnoho stran, ale dobře, když to má být stručně... Vladimír, mimo pořady jiné, mě s důvěrou nechal udělat ve Viole postupně 3 pořady z Příběhů Vladimíra Holana, milovaného jím i mnou. Autor a nelehká práce nás sblížili natolik, že jsme se stali blízkými přáteli. Také proto jsem svůj výbor z Holanovy poezie připsal právě památce Vladimíra Justla.

Rudolf Kvíz

S Vladimírem Justlem jsem se setkávala od svých 15 let, kdy jsme se poprvé poznali na Wolkerově Prostějově, dále také na Mezinárodním festivalu poezie ve Valašském Meziříčí, pak při svých studiích činoherního herectví na DAMU, kde byl mým profesorem i následně oponentem mé diplomové práce „Verš na jevišti“, pochopitelně i pravidelně zde na Poděbradských dnech poezie... Z toho všeho je zřejmé, že mě v mé profesi ovlivnil velmi. Byl na mě cestě v oblasti přednesu a literatury mým významným průvodcem, rádcem, velkou osobností, od které jsem stále čerpala vědomosti a inspiraci až do jeho odchodu. Moc si vážím toho, že mi na této cestě trvale pomáhal, přizval mě do společnosti SLOVO a HLAS, do různých porot přehlídek, umožnil mi účinkovat ve Viole. Byl pro mne ale také velmi galantním, charakterním a pozorným mužem, s kterým byla legrace, který měl rád své studenty a komunikoval s nimi lidsky a otevřeně. Navždy pro mne zůstane člověkem, kterého jsem si moc vážila a měla ho upřímně ráda. Díky za vše, Vladimíre, často na tebe vzpomínám.

Tvá Martina Longinová

Bez Vladimíra Justla bych nepropadl poezii Vladimíra Holana, protože bez Justla by Holan většinu veršů zničil a umřel zapomenut. To bych žil úplně jiný život. Neznal bych verše „že se bojíme vnitřních obrazů jenom proto, že nejhlubší smyslností dojdou tvaru a že ve tvarech je skončen růst“. Dřeň z Holana, ale také z Justla, který věřil v poezii, v magickou moc slova, které je (konec konců i dle tradice) základním stavebním kamenem našeho světa. V tom byl idealista, jeden z mála, kteří tomu opravdu věřili. Ve světě, kdy slovu (a slovům), nejsou-li materiálně vyfukována, nikdo nevěří, je to zásadní postoj, počátek všeho...

Pavel Chalupa

Foto z řeckého Filipi z 13. 9. 2008 — archiv M. Hrachovinové

Jaký byl Vladimír v soukromí? Pro mne úžasný. Ve Vladimírovi jsem měla neskonale blízkého člověka. V mnohém jsme se až neuvěřitelně shodovali. Byl nesmírně pozorný, galantní a vždy laskavý, i když vím, že dokázal být k jiným ostrý i dosti jízlivý. Byl náročný k ostatním, a především k sobě. Ale mě tak trochu „na rukou nosil“. Však já ho hýčkala také. Měl specifický smysl pro humor, spolu jsme zažili hodně legrace. Rád cestoval, kvůli mně jezdil i k moři, a dokonce se v něm, ač neplavec, snažil i koupat. Chodili jsme spolu do divadel, na výstavy, na různé společenské akce a často jsme se vypravovali na společné výlety či procházky, ať do ciziny, do přírody nebo i po Praze. Jakmile někde otevřeli novou zahradu nebo novou trasu metra, hned jsme si z toho udělali malý výlet. Doma mi neváhal pomoci i v kuchyni a uměl i „chlapské“ domácí práce. Však se taky kdysi skoro dvacet let sám staral o svou nemocnou maminku. Vlastně uměl všechno, ale to víte, chlap – když nemusel, tak to nedělal. Zнала jsem Vladimíra mnoho let a roky strávené v manželství s ním byly pro mne jedny z nejkrásnějších. Byl to velký dar. Ostatně, pořád mám pocit, že je tu se mnou.

Marta Hrachovinová

Čtvrtek 19. 4. / 16.00 / Atrium městské knihovny
Slavnostní zahájení 56. PDP

Vážení a milí,
dovoľte mi touto formou pozdraviť Vás pri príležitosti 56. ročníka Podebradských dní poézie.

Po 55. rokoch aktívnej účasti odovzdávam štafetový kolík spolu s mojim životným krédom:

Postaviť si svoj cieľ vysoko, dosiahnuť ho a nezostúpiť.

Verím, že umelecká úroveň tohto festivalu zásluhou organizátorov, recitátorov a účastníkov bude stále rásť.

Nedá mi, nespomenúť a poslať pozdrav hore do neba môjmu dlhoročnému priateľovi prof. PhDr. Vladimírovi Justlovi, CSc., jednému z najväčších znalcov českej literatúry a divadla, ale aj spoluorganizátorovi týchto nádherných podujatí, stretnutí s krásou umeleckého slova, kde panovala „slávnosť porozumenia“.

Naši milí Ruskovci během loňských PDP v Kavárně Na Zámku. Moc zdravíme do Bratislavy!

ných podujatí, stretnutí s krásou umeleckého slova, kde panovala „slávnosť porozumenia“.

Prosím, zachovajte a zveľadujte dedičstvo tvorby tých, čo v oblasti umeleckého prednesu „vatry nietili“.

Nadalej zapalujte svetielka obdivu, lásku k rodnej reči, umeleckému slovu a jeho interpretácií.

Tie časy tajdú. Žitia obrazy
miznú jak tóne blankyta
a hneď zabúria víchrice skazy,
hneď šťastia výslnie svitá.
Za letom leto prudko sa valí,
a kto dnes ešte tvár svoju chváli,
zajtra už padá bez vlády;
Hodina každá pás v čelo ryje:
ale kto láske a krásie žije,
ten večne zostane mladý.

(Andrej Sládkovič – Marína)

Mgr. art. Vladimír Rusko
V Bratislave 31. 3. 2018

Petra Hapková. Řekla o tátovi...

Zdroj: OnaDnes.cz

„Všechno bylo nestandardní. Hodiny a dny jsem trávila ve studiu, kde nebýt paní vrátné, neměla bych nic k jídlu. A když, tak klidně jahody se šlehačkou k obědu. Cokoli jsem chtěla dělat, dělali jsme. Když byla práce, já koukala na nástroje a světylka, sedávala na zemi u videa a vracela film, aby si táta mohl psát. A když práce nebyla, on četl knížky nebo luštil křížovky a já mu dvě hodiny dělala kadeřnici.“

„Jeho geny nezapřu. Mám stejné grimasy, stejný způsob mluvení, stejně uvažování.“

„Táta chodil na moje koncerty a strašně ho to bavilo, obdivoval je a myslím, že na mě byl i pyšný. Říkal, že krásně zpívám, a že nechápe, kde se ve mně bere ten hluboký hlas.“

„Já věřím, že Hapka někde stále je. A já přece dělám jeho hudbu. Miluju ji.“

Čtvrtek 19. 4. / 19.00 / Divadlo Na Kovárně
Vzpomínky bez lítosti

??? kolem Puškina a jeho Oněgina

V čem se originál Oněginova příběhu liší od svých českých verzí?

Jaké portréty Puškinových hrdinů naši překladatelé vykreslují?

Říká proslulý Taťanin dopis Oněginovi pokaždé totéž?

Kdo to ví?

Ředitel Ústavu translatologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a recitující herečka!

Dopis Taťaniny Oněginovi (překlad Josefa Hora):
„Já píš vám - co mohu více?
Co ještě mohu dodat?
Teď vím, že máte právo sice mne pohrdáním trestati,
leč ještě věřím, nešťastnice,
že mne váš milosrdný soud nemůže přece zavrhout.
Já nejdřív mlčeti jsem chtěla;
a věřte: nebyl byste znal
nikdy můj ostýchavý žal,
kdybych jen stín naděje měla,
že třeba jednou za týden
vás u nás na vsi uзіřím jen,
abych vám slůvko mohla říci
a v duchu vaši tvář a hlas
než znovu navštívíte nás,
dnem noci abych mohla stříci...“

Ru
Ale
Ser
PU

Čtvrtek 19. 4. / 21.00 /
Restaurant Zámek
Puškinův Evžen Oněgin
aneb Já píš Vám...

Výzva účastníkům

Prosíme účastníky, aby se zapojili do přípravy závěrečného Koncertu laureátů tak, že budou během festivalu natáčet (decentně a nekonfliktně) střípky z dění celého festivalu – z dění mezi jednotlivými pořady, z přípravy na soutěž, na semináře apod. Materiál nechť předají nejpozději během společenského setkání po Slavnostním večeru předání Křišťálových růží paní Apoleně Veldové – viz foto.

Nenechte si ujít!

Happening u kouzelné Skupice, kde S. K. Neumann tak rád rybařil

S. K. N. Básník lesů, vod a strání se stal už za života ikonou levicové ideologie. Určitě k tomu přispěl řadou svých básní. Některé se staly synonymem budování komunismu, ale svůj nesporný talent také zaplevelil lacinými agitkami, stejně jako satanskými verši. Ovšem o těch se tolik nemluvalo. To se k pokrokovému proletářskému básníku moc nehodilo. Navzdory poněkud rozevlátému životu, který provázela brutalita k ženám, alkoholová závislost i sexuální orgie, komunističtí ideologové bystře rozpoznali, že Neumann, ač anarchista, dekadent, bohém a muž mnoha podivných mračných tváří, může být díky svému nepřehlédnutelnému talentu a levicovému vidění světa komunistickým Nerudou i Máchou v jedné osobě, apoštolem nového bytí. A tak se pomalu začal vytvářet kult bojovníka za práva dělníků, přesvědčeného komunisty a také příležitostného milovníka přírody. Navzdory úzkému ideologickému vidění světa některé jeho básnické sbírky jsou dodnes nepominutelnou součástí našeho kulturního dědictví. Váš také Stanislav Kostka Neumann patřil v roce 1945 mezi prvních 11 československých národních umělců a to bylo v době, kdy se tento prestižní titul ještě uděloval jen za vynikající umělecké činy. V třicátých letech 20. století, zřejmě i v důsledku nezřízeného života, kdy pravidelně střídal nevěstince a vinárny, vážně one-

mocněl srdeční chorobou. Po delší léčbě v poděbradských lázních se rozhodl, že se v Poděbradech usadí natrvalo. V roce 1934 se proto odstěhoval do Poděbrad do ulice Na Skupici. Blíž ke klidu přírody a rybám. Přesto zde pilně tvořil, publikoval a v neposlední řadě se zapojil i do práce obecního zastupitelstva v řadách komunistické strany. Ještě před okupací Československa však byl v lednu 1939 na příkaz okresního úřadu zbaven mandátu. Záhy nato Poděbrady opustil. Zpět se vrátil už těžce nemocný ještě v roce 1946. Ale pak už jen v podobě velké bronzové busty sochaře Jana Laudy. Ta byla odhalena v roce 1962 na břehu slepého ramena Labe zvaného Skupice, kde tak rád rybařil.

Ladislav Langr

Povídá se, že...

...na Skupici je poklad

Na břehu labské tůně stávaly staré, věkem poznamenané topoly. Jednoho dne majitel pozemku poručil topoly pokácet. Strom za stromem začal k zemi padat pod sekerami a pilami dřevorubců. Až došlo na poslední topol. Byl to úctyhodný velikán a byl ze všech topolů největší a nejstarší. Všem ho bylo

líto. Nic naplat. Dělníci se chopili nářadí a zanedlouho ležel i tento velikán na zemi. Vtom pod vyvrácenými kořeny něco zazářilo. Pod kořeny byl ukryt starý veliký kotel plný zlatých peněz a klenotů. Ty se však začaly nezadržitelně sypat z dřevěného kotle do bažiny, která se objevila pod kořeny stromu. Přítomní dřevorubci se rychle snažili zachránit alespoň něco z pokladu. Vše marno. Tak poklad na břehu Skupice dodnes odpočívá v černém bahně a stále čeká na svého objevitele.

(Z knihy Truhlice pověstí a starých příběhů Středního Polabí autora Bohumila Tuzara)

Ohlédnutí za loňskými PDP

3 otázky pro Milana Kňazka

Jak na slavnostní večer 55. PDP vzpomínáte?

Mám svou práci rád a prejav uznania mi urobil radosť. Okrem toho som pobudol v príjemnej, inteligentnej spoločnosti a stretol viacerých priateľov. Zasadená ruža bude mojou kvitnúcou spomienkou na Poděbradské dny poezie.

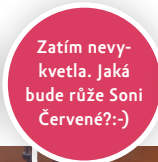
Máte cenu vystavenou?

Zatiaľ ju mám v obývačke. Možno časom bude mať priestor aj vo výstavnej miestnosti.

Tušíte, jakou barvou vykvetla vaše růže?

Farbu růže netuším, hlavne aby pekne kvitla... (Tak to tedy ano! pozn. red.)

Jak vykvetly?

Zatím nevykvetla. Jaká bude růže Soni Červené?:-)

Na fotografii (zleva) Milan Kňazko, Emília Vášáryová, Soňa Červená a Václav Postránecký

Festivalové noviny 56. Poděbradských dnů poezie připravila redakce Poděbradských novin, **zodpovědný redaktor:** Monika Langrová, **grafická úprava:** Michal Bouček, studio Just B. | **Foto:** archiv MKC | **Adresa redakce:** Jiřího náměstí 1/1, 290 01 Poděbrady, telefon: 325 612 505, www.ipodebrady.cz

Program 56. Poděbradských dnů poezie

ČTVRTEK 19. dubna

16.00 | Slavnostní zahájení 56. PDP

Úvodní slovo starosty Poděbrad Ladislava Langra a předsedkyně spolku SLOVO a HLAS Marty Hrachovinové
Odhalení informačního panelu obrozeneckého básníka Františka Turinského
Vzpomínka na zakladatele poděbradského festivalu Vladimíra Justla k jeho nedožitým 90. narozeninám
Připravili: Marta Hrachovinová, Rudolf Kvíz a Pavel Chalupa
► Atrium městské knihovny

Růži do rozárie poděbradského zámku si zasadí **Jana Preissová**, držitelka Křišťálové růže z roku 2016, a **Rudolf Kvíz**, držitel Křišťálové růže z roku 1999

► Nádvorí poděbradského zámku

18.00 | Losování pořadí Fóra přednesu poezie a prózy I. a II. kategorie

► Zámecký biograf

19.00 | Vzpomínky bez lítosti

Na svého otce Petra Hapku a na příběhy jeho písní vzpomíná a celým večerem provází jeho dcera
Zpěv: Petra Hapková
Klavír: Jiří Toufar
► Divadlo Na Kovárně

21.00 | Puškinův Evžen Oněgin aneb Já píši Vám...

Zatímco ruský čtenář má Evžena Oněgina jediného, čtenář český si slavný Puškinův román ve verších může přečíst hned v pěti různých překladech
Účinkují: ředitel Ústavu translatologie FF UK Stanislav Rubáš a Martina Longinová
► Restaurant Zámek aneb Divadelní restaurace na Kovárně

22.30 | Happening k odhalení informačního panelu S. K. Neumanna

Na závěrečný pořad dne s občerstvením vás dovede od zámku vláček
► Sady S. K. Neumanna

PÁTEK 20. dubna

8.30 a 10.00 | Tři nezbedné pohádky

Představení studentů Vyšší odborné školy herecké Praha
Díky fantazii dvou kamarádů se dostaneme do pohádek O kohoutkovi a slepičce, O třech prasátkách a O zvířátkách a loupežnících
Scénář: JABADA
Scénografie: Dušan a Naďa Sotákoví
Hudba: Leo Lukáš
Texty písní: JADABA a Leo Lukáš
Účinkují studenti 2. ročníku oboru Dramatické umění a moderování: Bára Kepková a Martin Hlubocký
Režie: Vojtěch Duřt
► Divadlo Na Kovárně

12.00 | Fórum přednesu poezie a prózy I. kategorie

Porota: Hana Kofránková (předsedkyně), Zuzana Laurinčíková, Jana Machalíková, Ivan Němec, Eva Žilineková
► Zámecký biograf

17.00 | VIZITKY – JANÁČKOVA AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ BRNO Nástupiště 105

Na nástupišti 105 se náhodně setkávají různí lidé, své touhy, lásky a představy o životě vyjadřují skrze básně Osipa Mandelštama, Anny Achmatovové, Mariny Cvetajevy, R. M. Rilka, M. Beneše a písně s texty Michala Horáčka
Účinkují studenti 2. ročníku činoherního herectví: Eliška Brumovská, Klára Bulantová, Hana Drozdová, Štěpánka Romová, Eliška Vocelová, Matěj Beneš, Lukáš Dohodil, Jan Horák, Jaromír Chmelař, Filip Ježowicz a Petr Svozílek
Pedagogické vedení: Jana Štvrtecká a Petr Svozílek
► Divadlo Na Kovárně

18.00 | VIZITKY – VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA HERECKÁ PRAHA Kvílení

Scénické ztvárnění ikonického textu Allena Ginsberga v překladu Jana Zábrany
Účinkují studenti 2. ročníku oboru Dramatické umění a moderování: Martin Hlubocký, Ilona Hrochová, David Kubát, Lenka Svobodová, Kristýna Ševčíková a Kateřina Zapletalová
Pedagogické vedení: Marta Hrachovinová
► Zámecký biograf

19.00 | VIZITKY – VYSOKÁ ŠKOLA MÚZICKÝCH UMĚNÍ V BRATISLAVĚ

Pierre Albert – Birot: Vreckové básně
Zvukově-pohybové pásmo inspirované stejnojmennou sbírkou v překladu Valéra Mikuly
Účinkují posluchači 1. ročníku Katedry bábkarské tvorby: Ondrej Gajdoš, Mária Gašparovičová, Ľuboš Janák, Ivana Lechmanová, Stanka Megová, René Sorád, Lukáš Takáč, Nikola Wollnerová
Pedagogické vedení: Helena Čertíková
► Divadlo Na Kovárně

20.00 | VIZITKY – AKADEMIE UMĚNÍ V BANSKEJ BYSTRICI

Všetci ste v mojom srdci prítomní
Pásmo veršů významného slovenského básníka Mikuláše Kováče (1934–1992) poprvé inscenované v dramatické jevištní podobě
Hudební spolupráce: Martin Budinský
Účinkují posluchači herectví FDU: Petra Dzuríková, Samuel Gáfrík, Matúš Hollý, Nikola Kozáková, Peter Magurský, Patrícia Mariková, Katarína Sačková, Martin Stolár, Michaela Trávníčková, Eduard Valašík
Sólo na cimbál: Anežka Hudáčková
Scénář a režie: Lucia Rakúsová
Pedagogické vedení: Zuzana Laurinčíková
► Za oponou Divadla Na Kovárně

21.00 | VIZITKY – PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ

Literární terapie
Montáž ze sonetů Williama Shakespeara a Jiřího Žáčka
Účinkují posluchači 2. a 3. ročníku Hudebně dramatického oddělení: Josef Bánovec, Filip Červenka, Denisa Licková, Anika Menclová, Michal Pazderka, Nicole Tisotová, Vendelín Urban a Jindřich Žampa
Pedagogické vedení: Eva Vosková-Vaňková
► Za oponou Divadla Na Kovárně

Na 56. Poděbradské dny poezie přispívají:

